

Támogatóink

2008-ban az Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság – EMT – tevékenységét és működését az alábbi közalapítványok, intézmények, cégek és magán-személyek támogatták:

- *Szülőföld Alap, Budapest* – EMT működési és eszközfeljesztési költségeinek támogatása, felnőttképzés, valamint kulturális és írott értékeink digitalizálása
- *Miniszterelnöki Hivatal, Budapest* – EMT működési költségeinek, rendezvényeinek támogatása
- *Tudományos Kutatást Támogató Nemzeti Hatóság (ANCS), Bukarest* – tudományos konferenciák szervezése
- *Communitas Alapítvány, Kolozsvár* – működési költségek, FIRKA, Műszaki Szemle megjelentetése
- *Oktatási Minisztérium és Balassi Bálint Intézet, Budapest* – középiskolai számítástechnika, kémia, fizika tantárgyversenyek, valamint számítástechnika, csillagászati, természetkutató szaktáborok szervezése
- *Hargita Megye Tanácsa* – a csíksomlyói XIII. Nemzetközi Építéstudományi Konferencia támogatása
- *Eurotrans Alapítvány, Kolozsvár* – FIRKA, tantárgyversenyek megszervezése
- *fib Magyar Tagozata* – EMT tevékenységének támogatása, ÉPKO konferencia
- *Magyar Kémikusok Egyesülete Budapest, Kajtár Márton Alapítvány Budapest* – Vegyészkonferencia támogatása
- *KAB Kolozsvár* – Kémiatörténeti poszterkiállítás
- *ÉMI-TÜV SÜD Kft., Budapest; ASA CONS Romania Kft., PLAN 31 RO Kft., Kolozsvár; TRAZMAR Rt., Csíkszereda, Brau Union Rt., Csíkszereda - ÉPKO*
- *SYNTAX Kft., Nagykároly; TOPO SERVICE Kft., Csíkszereda; GEOTOP Kft., Székelyudvarhely; MASTERCAD Kft., Nagyvárada – Földmérő Találkozó*

EMT Küldöttgyűlés 2008

2008. december 1.-én az EMT tisztújító küldöttgyűlést tartott Kolozsvárott, amelyen Hargita, Kolozs, Maros és Szatmár megye képviselőiben 20 szavazati joggal rendelkező személy vett részt. A tanácskozás napirendi pontjai a következők voltak: elnöki beszámoló és 2009-es tervek, fiókszervezeti és szakosztályi beszámolók, tisztújítás, valamint a Szatmári Fiókszervezet jogi személyként való bejegyzésének megszavazása.

A gyűlést Dr. Köllő Gábor, EMT elnök nyitotta meg az EMT 2004-2008-as időszakra vonatkozó tevékenységi és pénzügyi beszámolójával. Sikeresen könyvelte el azt, hogy az EMT minden kitűzött célját megvalósította, és megállapította, hogy ez civil szervezetek körében figyelemreméltó teljesítmény. A sikert nem csak a konferencia résztvevők létszámának növekedése bizonyítja, hanem két új rendezvény (Nyomdavidílág és Tudománytörténeti Konferencia) létrehozása, illetve egy új szakosztály létrejötte (Tudománytörténeti Szakosztály) is igazolja. Köllő Gábor sikerként értékelte azt a tény is, hogy az említett években az EMT pénzügyi mérlege pozitív, az ezáltal létrejött forgótöke néhány hónap időtartamra biztosítja a szervezet fennmaradásához és működéséhez szükséges anyagi keretet (az elnyert pályázati támogatások beérkezéséig).

Felhívta az egybegyűltek figyelmét arra, hogy a megmaradás elengedhetetlen feltétele a kor igényeihez való alkalmazkodás, így a folyamatos megújulás folyamatából az EMT sem maradhat ki egyik tevékenységi területét illetően sem. Ilyen értelemben megemlítette, hogy konferenciáink jövőtől a Magyar Mérnöki Kamara pontrendszere szerinti minősítést nyernek, a szakosztályvezetőket pedig a rendezvények további újítására biztatta. Elmondta, hogy a Műszaki Szemle folyóiratot is szeretné egy elismertebb és még színvonalasabb folyóirattá emelni, illetve fontosnak tartja a fiatalság dinamikusabb bevonását az EMT tevékenységeibe. A diákrendezvényeink színvonalasak, és a középiskolásoknak szóló FIRKA folyóirat is megfelelő színvonalú, de az egyetemistákkal való kapcsolatunkat erősíteni kell.

A felszólalók szervezési, kapcsolattartási és pénzügyi kérdéseket egyaránt felvetettek. Az egybegyűltek részéről elhangzott, hogy a Terminológia Előadásokat (amelyek eddig a román nyelven tanuló egyetemi hallgatóknak segített a magyar szaknyelv elsajátításában) érdemes lenne folytatni, és olyan szakokon is kezdeményezni – idegen nyelvű vendégtanárok meghívásával – ahol magyar nyelvű oktatás folyik.

(folytatás a 8-ik oldalon)

*Áldott karácsonyi ünnepeket
és boldog új esztendőt kíván
az Erdélyi Magyar Műszaki
Tudományos Társaság
elnöksége és munkaközössége.*

EMT-KONFERENCIÁK

SIKERES VEGYÉSZKONFERENCIA 2008. november 13-15., Kolozsvár

Az erdélyi és magyarországi vegyésztársaság számára a november már hagyományosan a vegyészkonferenciát is jelenti. Bár ilyenkor már hideg van és gyakran már a hó is lehullott, azért minden évben sikerül találkozunk és kellemes hangulatban részt vennünk a magas szakmai követelményekkel rendelkező konferencián.

A vegyészkonferenciához kapcsolódva nyitottuk meg azt a kiállítást, melyről nyugodtan mondhatjuk, lassan bejárta az egész világot, és melynek célja a kémia társadalmi megítélésének megváltoztatása. A kiállítás anyagát Dr. Pavláth Attila állította össze, mint az Amerikai Kémikusok Egyesületének elnöke a *Technológia mérföldkövei kémikus szemmel* címmel. A poszterkiállítás gyönyörű képekkel mutatja be a kémia szerepét az egyes tudományágakban (energetika, orvostudomány, élelmiszeripar, mezőgazdaság).

A Vegyészkonferencia megnyitójára pénteken került sor, melyen köszöntőt mondtak: Dr. Majdik Kornélia (konferencia elnök), Dr. Köllő Gábor (EMT elnök), Dr. Nagy László (BBTE, Akadémiai Tanács elnökhelyettese), Dr. Liptay György (Magyar Kémikusok Egyesülete) és Dr. Sohár Pál (Magyar Tudományos Akadémia).

Hagyományosan a konferencia plenáris előadásokkal kezdődött. Abban a megtiszteltetésben volt részünk, hogy plenáris előadásainkat nemzetközileg elismert szakteknitvények tartották:

PAVLÁTH Attila – Western Regional Research Center USDA, Amerikai Egyesült Államok: *A kémia elismérése hiánya. Miért és mit tehetünk?*

FRÁTER György – Svájci Kémikusok Egyesülete, Dübendorf, Svájc: *Az illatszer kémia újabb eredményei*

SZÁNTAY Csaba – BME, Szerves Kémiai Intézet, Szerves Kémia Tanszék, Budapest: *Nobel-díjtól a Nobel-díjig. A BME Szerves Kémiai Tanszék munkájából*

ZÁRAY Gyula – ELTE Természettudományi Kar, Kémiai Intézet, Analitikai Kémiai Tanszék, Budapest: *Biológiai rendszerek kémiai jellemzése röntgenspektrometriai módszerekkel*

HOLLÓSI Miklós, **MAJER Zsuzsanna**, **VASS Elemér**, **ILLYÉS Eszter**, **FARKAS Viktor**, **LACZKÓ Ilona** – ELTE, Kémiai Intézet, Budapest: *Az elektronikus és vibrációs cirkuláris dikroizmus (ECD és VCD) spektroszkópia alkalmazása a kémiában és a biológiában*

CSAPO János – Sapientia EMTE, Csíkszereda: *Élelmiszer-tudományi kutatások a Sapientia EMTE Műszaki és Társadalomtudományi Karának Élelmiszer-tudományi Tanszékén, Csíkszeredában*

BLASKÓ Gábor – MTA, Kémiai Tudományok Osztálya, Servier Kutatóintézet Zrt., Budapest: *Tizenhét év az EGIS Gyógyszer-gyár kutatás-fejlesztésének élén*

A plenáris előadások a kémia különböző szakterületeit mutatták be, érdekes információkat kaptunk az illatszer kémia legújabb eredményeiről, a röntgenspektrometriai módszerek alkalmazási lehetőségeiről a biológiai rendszerek esetében, valamint az elektronikus és vibrációs cirkuláris spektroszkópia alkalmazásáról a biológiai rendszerek esetében.

A plenáris előadások keretében Dr. Pavláth Attila, professzor beszámolt a kémia társadalmi megítéléséről, kihangsúlyozva annak lehetőségeit, hogyan lehet és kell megváltoztatni a kémia helyét a jövő társadalmában.

Az egyik legfontosabb és talán legérdekesebb érintett szakterület az energiaforrások kérdése volt, mely előadásból megismerhettük a földgáz és kőolaj helyettesítésének lehetőségeit. A mezőgazdasági termékekből történő etanol előállítás termőföldet von el, ugyanakkor az élelmiszerárakat emeli, ezért a metanol gyártása mindenképp megfontolandó alternatíva a járművek energiaforrásaként.

A konferencia délután a *doktorandusz plénummal* folytatódott,

ahol 23 előadás hangzott el. A tudományos bizottság értékelte a bemutatott kutatási eredményeket, a legjobbakat díjjal jutalmazta.

Doktorandusz plénum

1. Magyar Kémikusok Egyesülete díj

Harai Éva, **András Csaba Dezső**, György Éva, Tolokán Antal, Hantz András: *Aflatoxinok folyadék-kromatográfiás meghatározása fűszerpaprikából oszlop utáni elektrokémiai származékképzéssel*

2. EMT díj

Szabóki-Kovács Zita, Simon-Sarkadi Livia, Galiba Gábor, Kocsy Gábor: *A hidegedzés okozta biogén amin tartalom változás búzában*

3. Kajtár Mártony Alapítvány díj

Kovács Gábor, Laura Mureşan, Ionel Cătălin Popescu, Graziella Liana Turdean, Bolla Csaba: *Módosított elektródok a glükóz borból történő kimutatására*

3. Konferencia díj

Kilár Anikó, Bui Annamária, Szabó Zoltán, Dörnyei Ágnes, Kocsis Béla, Kilár Ferenc: *Endotoxin szerkezetek MALDI-MS elemzése*

3. Konferencia díj

Szilágyiné Kertész Júlia, Huszthy Péter, Kormos Attila: *Akridon, akridin és akridin egységet tartalmazó 18-korona-6 éterek szintézise*

Diák poszter-szekció

Konferencia díj

Kasza György, Kali Gergely, Szesztay Andrásné, Iván Béla: *A reakciókörülmények hatása hiperelágazásos polisztirol képződésére karbokatiónos polimerizációban*

A szombat délelőtti szekció-előadások két szekcióban zajlottak:

- I. szekció: fizikai kémia, analitikai kémia, alkalmazott kémia
- II. szekció: szerves kémia, biokémia, környezetvédelem

A konferencián 24 posztert láthattunk az erdélyi, valamint magyarországi kutatók munkáiból.

A konferencia munkálatait állófogadás követte, ahol kellemes környezetben tovább folytatódott a szakmai beszélgetések. A konferenciát rövid kirándulás zárta, mely során a bonchidai kastélyt látogattuk meg.

Mindannyian úgy éreztük, hasznos hétvége volt, hallottunk, tanultunk fontosat, találkoztunk szakmabeliekkel, akik hasonló kutatással foglalkoznak, akikkel talán a következő években együtt dolgozunk, pályázunk majd. Reméljük, jövőre újra találkozunk.

Szeretném megköszönni mindazok munkáját, akik lehetővé tették a konferencia megszervezését, azt a fáradságos és hosszadalmas munkát, melyet a szervezők hosszú hónapokig folytatnak a konferencia előtt. Köszönet az EMT ügyvezető titkárságának.

Dr. Majdik Kornélia,
a konferencia elnöke

EMT-KONFERENCIÁK

TÁRSSZERVEZETEINK

Rendezvényei

XI. Bányászati-kohászati és Földtani Konferencia

2009. április 2-5., Máramarossziget

Szervező:

Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság (EMT)
Bányászati–Kohászati és Földtani Szakosztálya

A konferencia hivatalos nyelve: magyar

A konferencia programja:

április 2., csütörtök: délután regisztráció, elszállásolás
április 3., péntek: egész napos szakmai kirándulás
április 4., szombat:
délelőtt: – a konferencia megnyitója
– plenáris előadások
délután: – szekció-előadások
– poszterek megtekintése
április 5., vasárnap: hazautazás

A Bányászati–Kohászati és Földtani Konferencia szombat délelőtti plenáris előadásait külföldi és romániai, meghívott szakemberek tartják.

A konferencia célja

Lehetőséget teremteni az erdélyi és magyarországi, ill. más államokbeli magyar szakembereknek tudományos eredményeik bemutatására, az ismerkedésre, kapcsolatteremtésre.

A konferencia tudományos bizottsága:

Wanek Ferenc, a konferencia elnöke
Varga Béla, a Brassói Transilvania Egyetem tanára
Gagyí Pálffy András, az OMBKE ügyvezető igazgatója

Jelentkezési határidők:

Jelentkezési határidő: 2009. január 12.
Előadás/poszter bejelentése: 2009. január 12.
A bejelentett előadás kivonatának beküldése: 2009. január 12.

Szakmai kirándulások:

Földtani kirándulás:

Máramarossziget (Sighetul Marmatiiei) – Aknasugatag (Ocna Șugatag) – Barcănalva (Bársana) – Izaszacsal (Săcel) – Majszin (Moisei) – Borsă (Borșa) – Csiszla-völgye (Valea Cislei) – Visó-völgye (Valea Vișeuului) – Rónaszék-fürdő (Costiui) – Máramarossziget (Sighetul Marmatiiei), mely során megtekintjük a Keleti-Kárpátok kristályos vonulatának Tölgyes-sorozatát (rézérc-teleppel) és a feléje települő poszttectonikus (eocén) üledékeket, a Máramarosi flis (Petrova – Leordina-takaró) oligocén és koramiocén üledékeit, a Keleti-Kárpátok neogén magmás termékeit, valamint a Máramarosi-medence üledékeit (badeni–szarmata).

Bányászati–Kohászati kirándulás:

az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület (Budapest) szervezi (OMBKE)

Az érdeklődők bővebb felvilágosításért, jelentkezési lapokért az EMT kolozsvári titkárságához fordulhatnak.

Kapcsolattartó: Pap Tünde, tunde@emt.ro

INFO Éra 2008

– beszámoló –

Idén is megrendezték az „INFO Éra” Alapítvány és a „Webdidaktika” Alapítvány által szervezett *Az informatikaoktatás szabályozása és módszertana a közoktatásban* című magyarországi országos továbbképzést, melynek a Békés megyei Füzesgyarmat adott otthont 2008. november 20-22. között. A rendezvény lebonyolítására a Gara Hotel épületében került sor. Itt hangzottak el az egyes szekciók előadásai, valamint a plenáris előadások is.

A továbbképzés ideje alatt jellemzően baráti és vidám hangulat uralkodott, köszönhetően a kétszáz személyt is meghaladó informatikát tanító anyaországi és külföldi pedagógusnak, valamint a szervezőknek. Ezt a hangulatot csak fokozták a szálloda szolgáltatásai, mint a termálvizes medence, a hidromasszázs és a szauna.

A csütörtöki érkezés, regisztráció és ismerkedés után következett a megnyitó Benczúr András, az ELTE oktatójának részéről, melyet plenáris előadások követtek az adatbányászatról és a digitális taneszközök akkreditálásáról. Ezt követően minden résztvevő a saját ízlésének és szakmai kíváncsiságának megfelelően a négy szekció szabadon választható előadásain vehetett részt. Így például a harmadik szekció előadásain Tomolya Róbert tolmácsolásában az ún. e-learning fogalmáról és a szlovákiai magyar oktatásban történő alkalmazásáról hallhattunk, majd az új tanulási lehetőségről az oktatásban, mely a mobil-learning nevet viseli, és lényege az oktatási anyagokhoz a mobil készülékekről való hozzáférhetőség. Szabó Tibor pedig egy konkrét példával illusztrálta, hogyan lehet a C programozási nyelvet tanítani Moodle keretrendszer segítségével. A csütörtök estét a ménési borvidék nemes italainak kóstolója, vacsora és fürdőzés zárta.

A pénteki nap folyamán is érdekes előadások közül lehetett választani. Ilyen volt például a Bártfai Barnabás által bemutatott Secondorb nevű internetes stratégiai játék megismertetése, illetve annak oktatási, nevelési hatásának vizsgálata. Szintén érdekesnek bizonyult Fári János a LEGO robotok vezérlése és robotkommunikáció témájú előadása. A továbbiakban algoritmusvizualizációs eszközöket ismerhettünk meg, melyek az oktatásban fontos eszközök lehetnek, majd a Delphi programozási nyelvről, mint első tanult nyelvről esett szó. Ezt követte egy előadás Varga Balázs részéről, aki bemutatta, hogyan lehet gráfokkal térképi adatokat tárolni. A délután folyamán látássérülteket segítő és az esélyegyenlőséget javító BeLin 1.0 modul került bemutatásra. Ezt a GPS-ről tartott előadás követte, mely a GPS pedagógiai munkákban való alkalmazásáról szólt. A péntek estét állófogadás, zene és tánc zárta.

Szombat délelőtt a nehéz ébredés után az első szekció előadás Horváth Gyula, egyetemi oktató tolmácsolásában lett hallgatóságra, témája pedig a dinamikus programozási módszerrel megoldható feladatok voltak. (A továbbképzés teljes programbeosztása megtalálható a www.infoera.hu oldalon.)

A rendezvény zárását követően ki-ki hazafelé vette útját.

Köszönet illeti a szervezők rendkívüli munkáját, és reméljük, hogy mindenkinek tartalmasan teltek Füzesgyarmaton e hétféle napjai.

Vicsacsán Zoltán, informatika tanár

Báthory István Elméleti Liceum,
aki az EMT képviselőjében vett részt a rendezvényen

EMT-KONFERENCIÁK

ENELKO – SzámOkt 2008

– beszámoló –

Az EMT Számítástechnikai és Villamosmérnöki szakosztálya 2008. október 9-12. között a XVIII. SzámOkt és a IX. ENELKO Nemzetközi Konferenciák közös munkálatait tartotta meg, ez alkalommal Csíksomlyón, a Jakab Antal Tanulmányi Házban. A tavalyi pozitív tapasztalat alapján az idén is közösen szerveztük meg a két konferenciát, abból a megfontolásból, hogy sok közös témát találunk a számítástechnika és a villamosmérnöki terület határán. Így helyet talált például az irányítástechnika is, amely egyaránt számítástechnikai, elektronikai és villamosmérnöki tudást igényel.

A rendezvény a plenáris szekcióval kezdődött, amelyen Dr. Köllő Gábor, az EMT elnöke, Dr. Bíró Károly, az EMT Villamosmérnöki Szakosztályának elnöke és Dr. Sebestyén-Pál György, az EMT Számítástechnika Szakosztályának elnöke köszöntötték a résztvevőket és röviden megfogalmazták a rendezvény céljait és tartalmát. A rendezvény mottója szellemében, („Megújuló energiaforrások alkalmazása az iparban”) Lontay Zoltán, a Magyar Energiahatékonysági Társaság elnöke, az energiahatékonyság szerepéről beszélt a fenntartható fejlődés esetében. Előadásában a hagyományos energiataktalékok világszinten való csökkenésére figyelmeztetett és az új energiaforrások hatékonyabb alkalmazásáról beszélt, mint az energiakrízis és a globális felmelegedési folyamat egyik megoldási lehetőségéről. Hasonló módon Bogos Zsolt, a Romániai Környezetvédelmi és Fenntartható Fejlődés miniszterének tanácsosa a megújuló energiaforrásokról tartott előadást, amelyben kihangsúlyozta a környezetbarát energiaforrások fontosságát a mai energiaválságban. Somodi Zoltán, a Romániai Távközlési és Informatikai Minisztérium államtitkára a számítástechnika és az energiatakarékosági eljárások közötti kapcsolatáról beszélt és a „zöld IT” ötletet kezdeményezte, amely a környezetbarát informatikai eszközök fejlesztését szorgalmazza. A plenáris ülést Dr. Kása Zoltán, a marosvásárhelyi Sapientia EMTE professzora zárta, aki az informatika gyökereiről, azaz a számítástechnika tudomány fontos személyiségeiről beszélt.

A rendezvény többi előadása a délutáni hét szekcióülésen került bemutatásra. Ezek közül két szekció a villamosmérnöki és energetikai témakörrel foglalkozott, egy szekció az irányítástechnika területét fedte le és négy szekció a számítástechnikai és informatikai előadásokat csoportosította. A résztvevők összesen negyvenöt dolgozatot mutattak be. A dolgozatok írott formában a rendezvény kötetében jelentek meg.

A villamosmérnöki területen főleg a megújuló energiaforrásokról és a takarékos energiafogyasztásról szoltak az előadások. Például érdekes előadások hangzottak el a szél- és napenergia hasznosításáról, a biomasszáról, mint új energiaforrás, valamint a nukleáris hőellátásról. A számítástechnikai dolgozatok az informatika különböző területeit fedték, a programozási és algoritmika témaköröktől egész a legújabb alkalmazásokig, mint például az FPGA áramkörökbe épített mesterséges intelligencia vagy az irányítástechnikában alkalmazott számítástechnikai eszközök fejlesztése. Ilyen szempont-

ból a konferencia kevésbé szakosított, célja nem az, hogy egy bizonyos szűk területen dolgozó kutatók munkáját csoportosítsa, hanem egy szélesebb körű képet nyújtson a magyar kutatók munkásságáról, eredményeiről. Ezért a SzámOkt konferencia nem a számítástechnikával foglalkozó rendezvények egyike, hanem az informatika területén dolgozó magyar kutatók/fejlesztők fóruma. Hasonló módon az ENELKO konferencia a villamosmérnöki területen dolgozó szakemberek fóruma. Főleg az erdélyi szakemberek számára a magyar szaknyelv gyakorlása fontos szempont és ebben csak a magyarországi társak segítségével lehetünk sikeresek.

Az idén is, ugyanúgy mint az előző években, igennel választottak felhívásunkra a budapesti, miskolci, debreceni, szegedi, kolozsvári, vásárhelyi és bukaresti szakemberek, ill. térségünk fontosabb egyetemei képviseltették magukat rendezvényünkön. Fontos kihangsúlyozni a marosvásárhelyi Sapientia EMTE kollegák szerepét a magyar nyelvű műszaki oktatásban és kutatásban, főleg erdélyi viszonylatban. Az idén is az előző évekhez hasonlóan, szakmai támogatásuk nélkül jóval nehezebb lett volna a konferencia megszervezése.

A konferencia résztvevői számára szervezett egynapos szakmai kirándulás a Székelyföld szépségeit és érdekességeit ismertette, melynek során a résztvevők meglátogatták a Békási vízierőművet és gyűjtőtavat, a Békási szorost és a Gyilkos-tót. A kirándulás sikeréhez lényegesen hozzájárult a kiváló őszi nap és a festői színekbe öltözött természet.

Dr. Sebestyén-Pál György
az EMT Számítástechnika Szakosztályának elnöke

Megjelent a FIRKA 2008/2009 – 2. száma

Fizika

- A Naprendszer keletkezése – II.
- A Planck-korszak – avagy milyen volt a világ kezdete – I.
- Katedra: Barangolás a modern fizikában – II.
- Alfa-fizikusok versenye
- Kitűzött fizika feladatok
- Vetélkedő
- Humor a tudományban – II.

Kémia

- Nem a melamin nevű kémiai anyag, hanem az azt lelkiismeretlenül, anyagi érdekből felhasználók a gyilkosok
- Megnevezték a 2008-as év Nobel-díjas tudósait
- Kísérlet
- Kitűzött kémia feladatok
- Megoldott kémia feladatok
- Híradó

Informatika

- A számítógépes grafika története – VI.
- Tények, érdekességek az informatika világából
- Érdekes informatika feladatok – XXV
- Honlapszemle
- Számítástechnikai hírek

Ifjú Kutatók Nemzetközi Versenye

International Conference of Young Scientists

2009. április 24–29. között a lengyelországi Psczyna-ban rendezik meg a 16. IKNV-ét, amire a fizika, informatika, matematika és a környezettudományok/ökológia területén lehet középiskolás diákoknak eredeti kutatásokkal pályázni angol nyelven. Az előválogatáshoz az egy oldalas leírást kérjük, a 2009. január 8-ig e-mailben elküldeni a kovzoli7@yahoo.com címre. Az esélyes pályamunkákat benyújtók számára 2009. január 17-én, szombaton előválogatást rendezünk a kolozsvári Babeş-Bolyai Tudományegyetem (BBTE) Módszertani Tanszékén (M. Kogălniceanu u. 4 sz., 5-ös terem). További információkat a pályázati feltételekről a konferenciaszervezők honlapján <http://icys.pl/index.php?p=16> lehet elérni. A pályázni szándékozónak a dolgozatok tartalmi és formai megfelelésével kapcsolatban a kovzoli7@yahoo.com címen nyújt útmutatást Dr. Kovács Zoltán, az előválogató verseny romániai szervezője.

SZAKOSZTÁLYI HÍREK

Erdészeti szakosztály

VIII. Erdészeti szakkonferencia

Az erdészeti szakosztály célul tűzte ki, hogy az évente megrendezett szakkonferenciák alkalmat nyújtsanak a különböző tájegységek erdőgazdálkodásainak és kulturális értékeinek megismerésére is. Mivel erdeink túlnyomórészt hegy- és dombvidéken terülnek el, előző szaktalálkozóink számára inkább a székelyföldi szolgált helyszínt (emlékeztetőül az előző hét konferenciára Csíksomlyón, Ojtozon, Homoródfürdön, Zágónban, a Gyilkos-tónál, Predeálon és Szovátán került sor). Ezért ezévi konferenciánk helyszínül Félixfürdőt választottuk, témájául pedig a síkvidéki erdőgazdálkodás aktuális kérdéseit.

A rendezvényre 2008. szeptember 25–28. között került sor, a következő programmal:

Szeptember 25-én, csütörtökön délután nagyváradi városnézéssel kezdtük a környékkel való ismerkedést, este elfoglaltuk szálláshelyünket a félifürdői PADIS szállóban.

Szeptember 26-án, pénteken reggeli után folytatódott a regisztráció és a meghívottak érkezése. Szakács Sándor szakosztályi elnök megnyitóját Dr. Köllő Gábor, az EMT elnöke köszöntötte a konferencia résztvevőit. Ezt követően a következő szakelőadásokat hallgathattuk meg:

Nádas József: *Az erdőgazdálkodást támogató programok az Európai Unióban*

Bíró Imre: *A fenntartható erdőgazdálkodás napi gyakorlata az észak-alföldi régióban.*

Bakó Csaba: *Az erdőgazdálkodás EU-s támogatási rendszere Romániában*

Molnár Tamás: *Dráva-mente tölgygazdálkodása*

Illés Gábor: *Termőhelyi jellemzők térképezése síkvidéken*

Koltay András: *Az Alföldön jellemző kár- és kórokozók*

Csiha Imre: *Természet-közeli erdőtelepítési, erdő-felújítási problémák alföldi termőhelyi viszonyok között*

Rédei Károly, Csiha Imre, Bárány Gábor: *Az ültetvényeszerű erdőgazdálkodás aktuális kérdései a Tiszán-túlon*

Borovics Attila, Benke Attila: *A nyárnesítés aktualitásai Magyarországon*

Ebéd után tapasztalatsere és kötetlen beszélgetés, majd félifürdői látogatás következett, a távolról érkezettek kipróbálhatták azt is, milyen az őszi lubickolás a melegvizű medencékben.

Este baráti találkozó zárta a napot, a jókedvnek késő éjjelig nem szakadt vége.

Szeptember 27-én, szombaton egész napos tanulmányi kiránduláson vettünk részt a székelyhídi erdészet területén, melynek során a helyszínen hallgattuk meg Iacob Miklós: *Exóta fajokkal való erdősítések a székelyhídi erdészet területén* című előadását. Délelőtt megtekintettünk több erdőrészletet, amelyekben a feketedió, hikoridió, vörös tölgy és más nem őshonos fajok alkalmazkodóképességéről győződhetünk meg.

Utunk következő állomása Érsemjén volt, ahol a bőséges ebéd után megkoszorúztuk Kazinczy Ferenc emlékművét és meglátogattuk a Kazinczy-, Fráter Loránd és Csiha Kálmán emlékházat. Délután homokdűnéken létesített akácokat és tölgyeseket tekinthetünk meg a barantói vadászház szomszédságában. A vacsorát is Érsemjénben fogyasztottuk el a polgármesteri hivatal nemrég felújított helyiségében, este későn értünk vissza a szállásunkra.

Szeptember 28-án, vasárnap reggeli után búcsút vettünk egymástól, és úgy ismeretekben, mint élményekben gyarapodva hazaindultunk.

A konferencia sikeréért köszönettel tartozunk a helyi szervezőknek: a Székelyhídi Erdészet, a Nagyvárad Erdőfelügyelőség és a Belényes Erdői Magánerdészet munkatársainak, valamint a rendezvény anyagi támogatóinak: Iang Impex Kft., Tehnoprint Kft. – Nagyvárad, Belényes Erdői Magánerdészet, Holzman Kft., Gold Company Kft. – Csíkszereda, Baróti Magánerdészet, Kronospan Romania Kft., Orbai Egyesület – Gelence, Siltrek Kft. – Sepsiszentgyörgy, Maros Magánerdészet – Szováta, Felsőszőlvi Közbirtokosság, Gyergyószentmiklósi Erdőrendészeti Hivatal, Frainetto Kft. – Csíkdánfalva, Érsemjén Polgármesteri Hivatala, Nyírerdő Zrt. – Nyíregyháza, KAEG Zrt. – Győr, Kefag Zrt. – Kecskemét, Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság – Esztergom, ERTI Dalerd – Szeged, Nefag Zrt. – Szolnok, Ocol Silvic Baraolt, Kronospan Romania, Asoc. Orbai – Gelence, SC Siltrek SRL – Sepsiszentgyörgy, MEGOSZ, Comp. Mureşul – Szováta, Kiskunsági NP Ig., Mecseki Erdészeti Zrt. – Pécs, OKTVE – Budapest.

Orbók Ilona
Erdészeti Szakosztály

Kémiai szakosztály

Tisztelt kémia szakos tanárok!

Szakosztályunk rendelkezik annak a nemzetközi poszterkiállításnak az anyagával, mely a kémia fejlődését, eredményeit és jelentőségét mutatja be magyar nyelven.

A poszterkiállítás anyagát Dr. Pavlath Attila, az Amerikai Kémikusok Egyesületének elnöke állította össze és bocsátotta szakosztályunk rendelkezésére, azzal a céllal, hogy szervezzünk Erdélyben vándorkiállítást, így próbálva megváltoztatni a kémia társadalmi megítélését.

Célunk tudatosítani a kémia óriási jelentőségét a különböző tudományágakban (energetika, orvostudomány, élelmiszeripar, mezőgazdaság) mindennapi életminőségünk biztosításában.

A vándorkiállítás megszervezésének érdekében, várjuk mindazok jelentkezését, akik szeretnék, ha városukba, egyetemükre, iskolájukba eljutna a kiállítás.

Dr. Majdik Kornélia
az EMT Kémia Szakosztályának elnöke

www.emt.ro

emt@emt.ro

EMT RENDEZVÉNYNAPTÁR – 2009

2009	 Tudományos konferenciák, szakmai találkozók	
IDŐPONT	RENDEZVÉNY MEGNEVEZÉSE	HELYSZÍN
április 2-5.	XI. Bányászati–Kohászati és Földtani Konferencia – BKF 2009	Máramarossziget
április 23-26.	XVII. Nemzetközi Gépész Találkozó – OGÉT 2009	Gyergyószentmiklós
május 8-10.	Sepsiszentgyörgyi EMT Napok	Sepsiszentgyörgy
május 14-17.	X. Földmérő Találkozó 2009	Szováta
június 11-14.	XIII. Nemzetközi Építéstudományi Konferencia – ÉPKO 2009	Csiksomlyó
június 26-28.	II. Tudománytörténeti Konferencia	Kolozsvár
szeptember 25-27.	Körmöczi János Fizikusnapok	–
október 8-11.	X. Energetika-Elektrotechnika Konferencia – ENELKO 2009 XIX. SzámOkt – Számítástechnika Konferencia 2009	Marosvásárhely
október	IX. Erdészeti Szaktalálkozó	Gyimesközéplek
november	XV. Nemzetközi Vegyészkonferencia	Marosvásárhely

2009	 TANULMÁNYI VERSENYEK, SZAKTÁBOROK, FIRKA	
IDŐPONT	RENDEZVÉNY MEGNEVEZÉSE	HELYSZÍN
január 10.	Nemes Tihamér számítástechnika verseny, II. forduló	Marosvásárhely
február	FIRKA 2008-2009/4	Kolozsvár
február 16.	Vermes Miklós, Öveges József fizikaverseny, I. forduló	–
február 23.	Irinyi János, Hevesy György kémiaversenyek, I. forduló	–
március 7.	Nemes Tihamér számítástechnika verseny, döntő	Budapest
március	FIRKA 2008-2009/5	Kolozsvár
március 21.	Vermes Miklós, Öveges József fizikaverseny, II. forduló	Kolozsvár
április 18.	Irinyi János, Hevesy György kémiaverseny, II. forduló	Arad
április 30. – május 2.	Irinyi János kémiaverseny, döntő	Szeged
május	FIRKA 2008-2009/6	Kolozsvár
május 22-24.	Öveges József fizikaverseny, döntő	Győr
május 22-24.	Hevesy György kémiaverseny, döntő	Eger
június	Vermes Miklós fizikaverseny, döntő	Sopron
július	Természetkutató diáktábor	–
augusztus	Számítástechnika diáktábor	–
augusztus	Csillagászati tábor	–
szeptember	FIRKA 2009-2010/1	Kolozsvár
október	FIRKA 2009-2010/2	Kolozsvár
november 5-6.	Nemes Tihamér számítástechnika verseny, I. forduló	–
december	FIRKA 2009-2010/3	Kolozsvár

TÁRSSZERVEZETEINK

Rendezvényei

Élménybeszámoló néhány idei,
Kárpát-medencei, bányászati–földtani
érdekltségű konferenciáról

Gazdag programot kínált az idei év a Kárpát-medence magyar ajkú szakembereinek e két, rokon, egymás nélkül aligha létező szakterületen. A teljesség igénye nélkül, személyes tapasztalataimra épült tudósítást szándékozok ezekből az EMT tagság számára közzétenni.

1. Március 28–29. között Debrecen adott otthont az immár negyedik alkalommal megrendezett *Kárpát-medencei Környezettudományi Konferenciának*. Nagy apparátussal, igen jól megszervezett rendezvény volt, melyen az erdélyi magyar tudományosság (számos EMT tag révén is) szép számmal képviseltette magát. A munkálatok a plenáris előadásokat követően, a két nap alatt, hét szekcióban zajlottak. A környezetföldrajz és -földtan szekcióban 20 előadás hangzott el. Dicséretes volt az erdélyi diákok itteni szereplése. Megérdemlik, hogy név szerint említsük őket: Fekete Zsombor (BBTE–Földtan szak), Czellecz Boglárka, Kis Boglárka, Kaffai Orsolya és Székely Borbála (BBTE–Földrajz szak), valamint Boros Ildikó Éva (Sapientia EMTE–Környezetföldrajz szak).

2. Június 13–15. között rendezte az OMBKE az idei *Bányász–Kohász–Erdész Találkozót* Székesfehérvárott. Ennek keretében, az első napon volt egy rövid, de velős konferencia, mindössze hat meghívott előadóval, de egytől egyig, érdekesítő, magvas mondanivalójú előadásokkal. Erdélyt Wanek Ferenc képviselte, aki arról érkezett, hogy *Mit tudott az erdélyi medence földgázgazdagságáról a magyar tudomány 100 évvel ezelőtt, a véletlen felfedezés előestéjén?* A rendezvény második napján egy példaértékűen megszervezett Küldöttgyűlés volt, mely emlékérem- és kitüntetésesével zárult. A délután fénypontja a díszfelvonulás volt, a Zichy-ligettől az Alba Regia-sportcsarnokig. Aki csak tehette, selmeci egyenruhában feszített. Egyébként, a Városháza előtti beszédek egyik szónoka, épp Selmebánya jelenlévő polgármestere volt. Felvonult az EMT zászlaja is, majd a sportcsarnokban egyenként szólítva, a zászlók az emelvényre sorakoztak, ahol köszöntők hangzottak el, majd kultúrműsor következett, végül, sörrrel locsolt, jó hangulatú bál zárta a napot. Utolsó nap városnézéssel, majd az Alumínium-Múzeum megtekintésével telt.

3. Augusztus 21–24. között került sor a jubileumi *HUNGEO Konferenciára*, mely ez alkalommal egybeesett a Magyar Földtani Intézet 100-ik születésnapjával és a Föld Évével. Mindennek ellenére, a szervezők nem voltak meglegedve a rendezvény iránti érdeklődéssel. A Konferencia azonban, a résztvevők ítélete alapján, nagyon sikeres volt. A plenáris ülésen egytől-egyig színvonalas, tartalmas szövegek hangzottak el, talán csak az volt elgondolkoztató, hogy a tíz év alatt ezen a fórumon csak magyarországi szakemberek tartottak plenáris előadást. A Konferencia második napján szekciókban, illetve poszter-bemutatón szerepelhettek a résztvevők, így a viszonylag nagyszámú erdélyiek is. Kiemelném Götz Endre, az erdélyi korelnök, egykoron a Bolyai Egyetem oktatója jelenlétét és (az ásványok gerjesztett fluoreszcenciáját taglaló) előadását, már azért is, mivel a záróértekezleten tevékenységét elismerő diplomát nyújtottak át neki a rendezők. A konferencia utolsó két napján Észak-Magyarország és Szlovákia földtani, földtantörténeti és kulturális nevezetességeit bejáró, nagy élményt nyújtó szakmai kirándulás volt.

4. Szeptember 16–19. között zajlottak Siófokon a *XXVII. Nemzetközi Olaj- és Gázipari Konferencia* munkálatai. Jelen sorok írója ez úton is háláját fejezi ki a rendezőknek, a kitüntetett vendégszereztetőkért. A grandiózus rendezvény résztvevőinek száma meghaladta a 700-at. Erdélyi magyar azonban csak egy volt ott. Bizony kevesen is hallgatták meg (hazai szemmel) aktuálisnak tűnő tudománytörténeti előadását: *Az erdélyi földgáz felfedezésének centenáriuma és bicentenáriuma* címen. Igazából azonban nagy hallgatósága csak a plenáris előadásoknak volt. A Konferencia legtöbbit emlegetett fogalma a nem hagyományos szénhidrogén-tárók volt. Jó lesz ezzel

idehaza is jobban megismerkedni! A szabadidőt látványos kulturális rendezvények töltötték ki. Hiányoltam azonban a szakmai kirándulást.

5. Október 3–5. között, a Nyáráremetei Falunapok keretében került sor egy *Nyulas Ferenc* emlékének szentelt tudományos konferenciára. A meglepően nagy érdeklődéssel fogadott rendezvény előadói: Kakucs Lajos (történész, a rendezvény megálmodója, egy frissen kiadott falumonográfia szerzője), Péter Mihály, Péter Mária és Kelemen Hajnal (marosvásárhelyi orvos- és gyógyszerésztörténelemmel foglalkozó jeles kutatók), valamint a jelen sorok írója. A nagyon sikeres kis konferencia méltó rádió- és tv-visszhangot kapott.

6. Október 23–26. Csíkszeredában volt a *X. Székelyföldi Geológus Találkozó*. Az eddigi legsikeresebb, legszínvonalasabb a rendezvényesorozatból. Egyben (legalább is egyelőre) az utolsó a Hargita megye székhelyén rendezettek sorában. A második napi szakmai kirándulásnak két fénypontja volt: a Gyergyószentmiklósi Tarisznyás Márton Múzeum idén megnyílt állandó ásvány- és kőzetkiállításának, azaz Jakab Gyula helyi neves földtanász gyűjteményének (nem kevésbé a diszkó-feldolgozó üzemének) a megtekintése, és a szomorúságos időjárás hangulatában meglátogatott utolsó kőfejtőnél feltálat bográcsos pityóka-gulyás. A szakmai előadások élénk érdeklődés mellett, a Sapientia EMTE csíkszeredai székhelyén zajlottak. A Pro Geológia Társaság ekkor megtartott gyűlésén született az a határozat, hogy az amúgy is vándorkonferenciának szánt rendezvény következő állomása Székelyudvarhely lesz.

7. November 21–22. zajlottak Kolozsvárott az EME égisze alatt a *Magyar Tudomány Napja Erdélyben* rendezvényei. Az első nap a Protestáns Teológia dísztermében hangzottak el érdekes előadások az erdélyi magyarság múzeumi gyűjteményeinek sorsáról és remélhető jövőjéről, sajnos, mérsékelt hallgatói jelenlét mellett. A második nap pedig szekciókban folytak az évenkénti szakosztályi konferenciák. A Természetudományi Szakosztály idei rendezvénye – kitüntetett hallgatói érdeklődéstől kísérve – a túllihegett globális felmelegedés témáját tűzte napirendre. Meghívott előadók mondták el véleményüket, több szólabban, de kórusban. Sajnos, köztük a földtan nem kapott helyet. A meghívottakon túli jelentkezők (így az egyetlen földtani témájú dolgozat szerzői is) csak poszteren mutathatták be kutatásaik eredményeit, lagymatag érdeklődés kíséretében.

Természetesen, a napjaink konferencia-meghívó sortüzében élő szakki sokkal több rendezvényre hivatalos, kevéssel többen vesz részt. De, egy közönséges halandó – az EMT által szervezett Bányászati, Kohászati és Földtani Konferenciától eltekintve –, a címben megadott kereteken belül, ennyiről számolhat be.

Wanek Ferenc

Megjelent a Műszaki Szemle 44. száma

Historia Scientiarum V.

tudománytörténeti különkiadás

Wanek Ferenc

Az Erdélyi-medence földgáztelepeinek és azok felszíni jeleinek ismerete Nyulas Ferenc halálától, az 1908-as (újbóli) felfedezésig

Kovács Lehel István

A számítógépes grafika története

Makai Zoltán, Pásztai Ottó

Nagyvárad ipartörténete

Oláh-Gál Róbert

Villanások Fejér Lipót kolozsvári éveiből

Oláh-Gál Róbert

Bolyai Gergely Kolozsvár vonzásában

Oláh-Gál Róbert

Román nyelvű kézirat a Bolyai János kézirati hagyatékában

(folytatás az első oldalról)

EMT Küldöttgyűlés 2008

Elhangzott továbbá, hogy az EMT-nek nincsenek olyan jellegű szakosztályi tevékenységei, amelyek az év folyamán a teljes tagságot szólítanák meg, a konferenciák ugyanis egy szűkebb réteget céloznak. Javasolták interdiszciplináris szakmai előadások szervezését neves előadók tudományos klubház rendszerbe való meghívásával, amit évente 2-3 alkalommal lehetne megrendezni.

Az EMT pénzügyi háttérének biztosítása végett az egyetemeken zajló kutatás irányába is kellene nyitni, amely egyben az egyetemekkel való kapcsolatot is elmélyítené, illetve új lehetőségeket kellene felkutatni a vállalkozói réteg bevonásával. Új kapcsolatok kiépítésének lehetőségét vetették fel a Kolozsvári Akadémiai Bizottsággal.

A nyomtatott sajtóra még mindig van igény, ilyen értelemben javaslatok hangzottak el az EMT könyvkiadói tevékenységének a fellendítésére, amelyet fontos lenne a CNC SIS által elismertetni.

Az ülés végén megszavazták a Szatmári Fiókszervezet jogi személyként való bejegyzését. Ezt követően Köllő Gábor megköszönte Nagy László alelnök négy éves munkáját, majd felkérte Majdik Kornéliát és Csibi Vencelt, mint alelnök-jelölteket, hogy röviden ismertessék eddigi tevékenységüket és jövőbeli terveiket. A küldöttgyűlés záró mozzanataként a jelenlevők megválasztották a két alelnököt, illetve újraszavazták Köllő Gábor elnököt. A küldöttgyűlés közös ebéddel fejeződött be a Protestáns Teológiai Intézet étkezdéjében.

PONTOSÍTÁS

Az előző számunkban megjelent Körmöczy János fizikusnapi beszámolóinkból sajnálatos módon kimaradt *Darvay Béla* kiváló előadása Martin Lajosról, a Ferencz József Tudományegyetem professzoráról, a repülés úttörőjéről. Ez úton kérünk elnézést a szerzőtől.

Exp.

EMT
RO – 400750 Cluj
O.P. 1, C.P. 140

(folytatás a 8-ik oldalon)

(folytatás az első oldalról)

Támogatóink

- *LANG IMPEX Kft., Balánbánya – VIII. Erdészeti Szaktalálkozó*
- *Parajdi Közbirtokosság; ENERGYMEPEX Kft.; Gyergyói Erdészeti Hivatal; Szentlélek Közbirtokossága; Gyergyóalfalusi Közbirtokosság; Csíkszépvízi Erdészet; Csíkszeredai Közbirtokosság; Forrásköze Közbirtokosság, Varság; Baróti Magánerdészet; Gyergyócsomafalva Közbirtokossága; Csikcsicsó Közbirtokossága; FRINETTO Kft., Csikdánfalva; GOLD COMPANY Kft., Csíkszereda – Erdész diáktalálkozó*
- *QUANTUMPHARM Kft., Kolozsvár; MIL TRADE Kft., STAHLBAU HERMANN Kft., STAHLBAU GERMAN Kft., Nagykároly – Vegyész Gólyabál*
- *Codespring Kft., Evoline Kft., Kopianicus Birotica Kft., Komp Press Kiadó, Incitato Nyomda, Kolozsvár – Számítástechnika verseny erdélyi döntőjének támogatása*
- *Gaudeamus Alapítvány, Mircea Eliade Főgimnázium, Maros megyei Prefektúra, Aurel Moșora Állami Gimnázium, SC Cesiro SA, SC Hochland SA, SC Pansig Prod SRL, SC Cetatea SRL- Segesvár, Komp-Press Kiadó – Kolozsvár – Kémiaversenyek erdélyi döntőjének támogatása*
- *Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal, Bolyai Farkas Elméleti Líceum, Novum Forum Siculorum Történelmi Köre, KOMP-PRESS, KRITERION Kiadók, Kolozsvár – Fizika versenyek erdélyi döntőjének támogatása*
- *Dr. Kilar Ferenc, Pécs; Dr. Novák Lajos, Budapest – Vegyészkonferencia-díjak támogatói*

EMT TÁJÉKOZTATÓ

Szerkesztik: Horváth Erika, Pap Tünde
Pap Zsuzsa, Prokop Zoltán
Cím: Kolozsvár, 1989. december 21. sugárút
(Magyar u.) 116. sz.
Postacím: 400750 Cluj, O.P.1, C.P. 140.
Tel./Fax: 0264-590825; 0264-594042; 0744-783237
E-mail: emt@emt.ro
Honlap: <http://www.emt.ro>

Bankszámlaszámok:

LEI RO69BTRL01301205A34952XX – BT, Suc. Cluj
EUR RO44BTRL01304205A34952XX – BT, Suc. Cluj
HUF RO42BTRL01312205A34952XX – BT, Suc. Cluj

Adószám: 5646615